

ЗАТВЕРДЖУЮ

Ректор Університету

М.В.Міусов

11 2018 р.

КОНТРОЛЬНИЙ ПРИМІРНИК

ПОЛОЖЕННЯ
про систему запобігання та виявлення
академічного плагіату у наукових працях працівників
та здобувачів вищої освіти НУ «ОМА»

№ 2-03-3

СХВАЛЕНО

Рішенням Вченої ради Університету
протокол № 2 від 26 вересня 2018 р.

ОДЕСА-2018 р.

ЛИСТ ОБЛІКУЗМІН

№	Дата	Сторінки зі змінами	Перелік змінених пунктів

ЗМІСТ

1. Загальні положення	4
2. Терміни	4
3. Правомірність запозичень	5
4. Порядок проведення перевірки і умов здачі (подання) робіт	5
5. Порядок проведення перевірки й умови публікації друкованих видань	6
6. Здійснення технічної підтримки редакціям	7
7. Порядок подання й розгляду апеляцій	7
8. Відповідальність	8
9. Прикінцеві положення	8
Додаток 1. Довідка про перевірку на плагіат	9
Додаток 2. Заява редактору збірника наукових праць	10
Додаток 3. Заява проректору з наукової роботи від редакторів наукових праць	11
Додаток 4. Заява проректору з наукової роботи від декана факультету	12

1. Загальні положення

1.1 Положення про систему запобігання та виявлення академічного плагіату у наукових працях працівників і здобувачів вищої освіти (далі-Положення) Національного університету «Одеська морська академія» (далі-Університет) розроблено відповідно до статей 16, 32 та 68 Закону України «Про вищу освіту», яке вводиться з метою підвищення ефективності системи внутрішнього забезпечення якості шляхом запобігання та виявлення академічного плагіату у наукових роботах працівників, докторантів та аспірантів Університету.

1.2 Загальними принципами діяльності Університету покладеними до Положення є запровадження: новітніх технологій, щодо запобігання та виявлення академічного плагіату у наукових роботах співробітників та здобувачів наукового ступеня; демократичний розгляд скарг та притягнення порушників до дисциплінарної відповідальності.

1.3 Положення визначає також порядок проведення перевірки текстових документів кандидатських і докторських дисертаційних робіт, підготовлених аспірантами, докторантами, здобувачами освіти; звітів по науково-дослідним роботам, які виконуються співробітниками Університету та наукових публікацій на наявність плагіату.

1.4 Заходами по запобіганню академічного плагіату є якісно-кількісна оцінка оригінальності робіт шляхом оприлюднення (частково або повністю) наукових результатів, отриманих іншими особами, як результатів власного дослідження та/або відтворенню опублікованих текстів інших авторів без відповідного посилання.

2. Терміни

У даному Положенні використовуються наступні терміни:

Академічний плагіат – оприлюднення (опублікування), повністю або частково, чужого твору під іменем особи, яка не є автором цього твору;

Автор – фізична особа, яка своєю творчою працею створила твір;

Твір – результат творчої діяльності, виражений у будь-якій (на паперових носіях або в електронному вигляді тощо) об'єктивній формі. У даному Положенні під творами розуміються кандидатські і докторські дисертаційні роботи, звіти по науково-дослідним роботам та наукові публікації.

Цитата – порівняно короткий уривок з літературного, наукового чи будь-якого іншого опублікованого твору, який використовується з обов'язковим посиланням на його автора і джерела цитування іншою особою у своєму творі з метою зробити зрозумілішими свої твердження або для посилання на погляди іншого автора в автентичному формулюванні.

Різновиди плагіату:

2.1. Копіювання та оприлюднення виконаного іншим автором твору як свого.

2.2. Послівне копіювання фрагментів чужого твору без належного оформлення цитування.

2.3. Внесення несуттєвих правок у скопійований матеріал (переформулювання речень, зміна порядку слів в них тощо) та без належного оформлення цитування.

2.4. Парафраза – викладення чужого тексту із заміною слів та виразів без зміни змісту запозиченого тексту.

2.5. Компіляція – створення без поглибленого вивчення проблеми тексту шляхом копіювання текстів із низки джерел без внесення правок, з посиланням на авторів та «маскуванням» шляхом написання перехідних речень між скопійованими частинами тексту.

Показники оригінальності робіт:

2.6. При перевірці текстових матеріалів з використанням Антиплагіатної інтернет-системи використовуються Коефіцієнти Подібності № 1 та № 2 (Додаток 1), які визначають:

- рівень запозичень в документах, тобто на скільки словосполучення, з яких складається документ, ідентичні словосполученням, знайденим системою в контенті (у внутрішній базі ВНЗ, базах даних інших ВНЗ та в мережі Інтернет);
- співвідношення кількості виділених слів до загальної кількості слів у документі.

Коефіцієнт Подібності №1 розраховується на підставі коротких словосполучень (мінімум 5 слів), знайдених системою в інших документах.

Коефіцієнт Подібності № 2 є більш ефективним, так як знайдене довге словосполучення майже завжди вказує на цитату або плагіат.

2.7. В перевіреному тексті відсутній плагіат, якщо Коефіцієнт Подібності № 1 не перевищує 50 %, а Коефіцієнт Подібності № 2 не перевищує 5 %.

3. Правомірність запозичень

У дисертаційних роботах та НДР звітах, що подаються, об'єм правомірного запозичення передбачає використання у тексті найменувань установ, органів державної влади та місцевого самоврядування, посилань на нормативні правові акти; тексти законів; списків літератури; повторів, у тому числі сталих виразів, цитування тексту; фрагменти документів для їх аналізу, а також самоцитування й т.п.

4. Порядок проведення перевірки і умов здачі (подання) робіт

4.1. При здачі наукових статей авторів до науково-технічних збірників та/або збірників наукових праць Університету їх попередню перевірку на плагіат забезпечують головні редактори наукових видань.

4.2. При здачі звітів по НДР кафедр та державного замовлення, а також монографій до друку у видавництві «ВидавІнформ» або інших видавництвах їх попередню перевірку на плагіат забезпечує начальник науково-дослідної частини Університету.

4.3. При здачі до розгляду дисертаційних робіт аспірантів, докторантів та здобувачів у спеціалізованій Вченій раді 41.106.01 Університету їх попередню перевірку на плагіат забезпечує вчений секретар ради (рис.1).

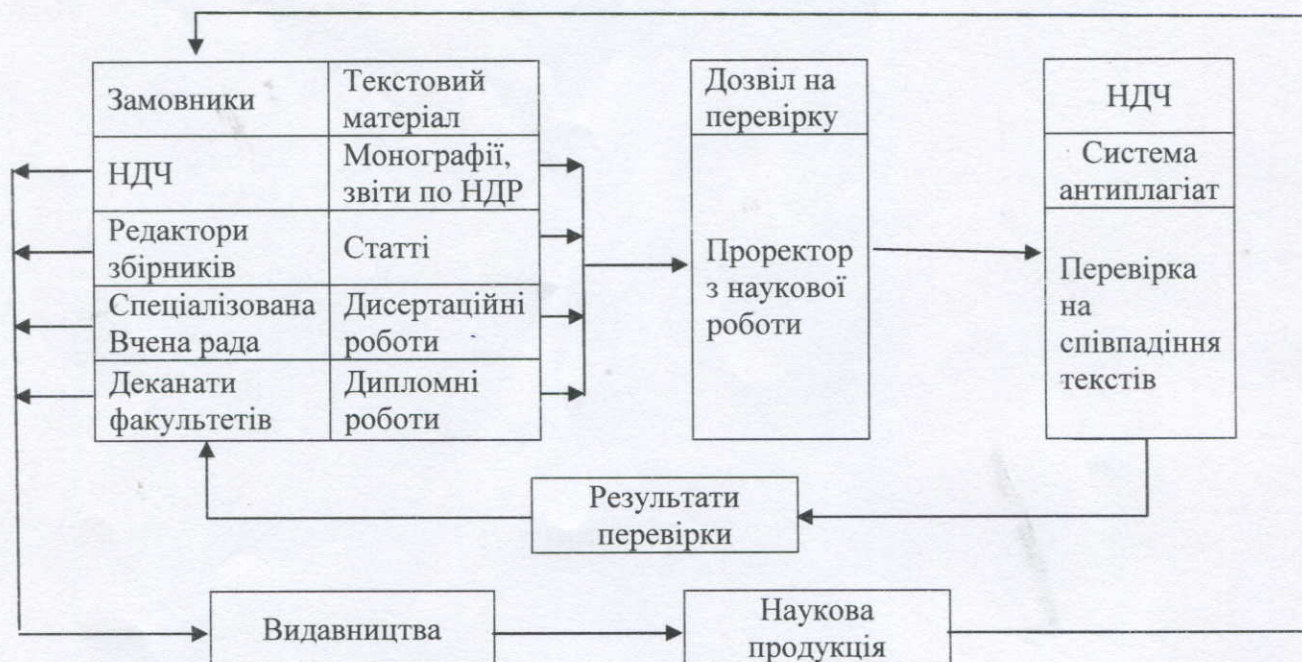

Рис.1. – Система внутрішнього забезпечення якості Університету по запобіганню та виявленню академічного плагіату.

4.4. Перевірка монографій, дисертацій, звітів про виконання науково-дослідних робіт, наукових статей співробітників та курсантів здійснюється науково-дослідною частиною Університету безкоштовно. Надання такої послуги для сторонніх працівників здійснюється на оплатній основі шляхом укладання договору.

5. Порядок проведення перевірки текстових матеріалів і умови публікації друкованих видань

5.1. Редактори науково-технічних збірників, засновником яких є Університет, приймають до публікації статті разом заявою завідувача кафедри, на якій працює автор поданого матеріалу. У заяві необхідно вказати, що у науковій праці викладено отримані автором матеріали в результаті виконання досліджень, які були йому заплановані в плані роботи кафедри (Додаток 2).

5.2. Редактори науково-технічних збірників забезпечують попередню перевірку поданих творів на наявність плагіату шляхом подачі проректору з наукової роботи заяви, у якій викладено перелік авторів та назви наукових праць. Заява разом з електронним носієм статей подається до науково-дослідної частини Університету (Додаток 3).

5.3. Видавництво «ВидавІнформ» Університету приймає до розгляду для публікації монографії авторів та збірники наукових праць за наявності довідки про самоперевірку на плагіат (Додаток 4). Дозвіл на видання монографій та збірників наукових праць надається проректором Університету з наукової роботи.

5.4. Вчений секретар спеціалізованої Вченої ради 41.106.01 Університету забезпечує попередню перевірку поданих дисертацій на наявність плагіату шляхом подачі проректору

з наукової роботи заяви, у якій вказується назва дисертації і прізвище здобувача. Заява разом з електронною версією тексту дисертаційної роботи подається до науково-дослідної частини Університету.

5.5. Начальник науково-дослідної частини Університету забезпечує попередню перевірку звітів про виконання науково-дослідних робіт на наявність плагіату шляхом подачі проректору з наукової роботи заяви, у якій викладено прізвища наукових керівників та назви наукових праць.

5.6. Декани факультетів забезпечують попередню перевірку поданих до захисту дипломних робіт курсантів на наявність плагіату шляхом подачі проректору з наукової роботи заяви, у якій викладено перелік курсантів та назви їх дипломних робіт. Заява разом з електронним носієм дипломних робіт подається до науково-дослідної частини Університету (Додаток 4).

6. Здійснення технічної підтримки редакціям

6.1. Технічна підтримка редакціям збірників, науково-дослідної частині та спеціалізованій Вченій раді Університету для перевірки видань на плагіат покладається на відділ технічних засобів навчання Університету.

6.2. Самоперевірка монографій, дисертаційних робіт, звітів по НДР та статей здійснюється за допомогою комп'ютерної техніки у науково-дослідній частині Університету.

7. Порядок подання й розгляду апеляцій

7.1. У випадку незгоди щодо виявлення факту плагіату (компіляцій) у творі, автор має право у триденний термін з моменту його виявлення подати письмову апеляційну заяву на ім'я ректора.

7.2. Для розгляду апеляційної заяви створюється апеляційна комісія із кола провідних фахівців Університету відповідного профілю. Головою апеляційної комісії призначається, як правило, проректор з наукової роботи.

7.3. Голова апеляційної комісії проводить засідання у тижневий термін з моменту виходу наказу ректора про створення апеляційної комісії. Про дату та час проведення засідання заявника попереджають щонайменше за три робочих дні. Якщо заявник не з'являється на засідання апеляційної комісії, питання плагіату розглядається за його відсутності.

7.4. У випадку необхідності отримання додаткової уточнюючої інформації засідання апеляційної комісії може проводитись у кілька етапів з розривом не більше трьох робочих днів.

7.5. Сумніви, що виникають у членів апеляційної комісії, трактуються на користь особи, твір якої розглядається апеляційною комісією.

7.6. За результатами засідання апеляційна комісія формує висновки, які підписує голова апеляційної комісії, її члени та заявник, який зазначає свою згоду або незгоду з висновками комісії. Висновки апеляційної комісії зберігаються протягом п'яти років у науково-дослідній частині Університету.

7.7. У випадку відсутності апеляційної заяви, апеляційна комісія може бути створена і проводити розгляд питань своєї компетенції на підставі ініціативи ректора, проректора, декана, завідувача кафедри, органу студентського самоврядування.

8. Відповідальність

8.1. Науково-педагогічні працівники і наукові співробітники несуть відповідальність за своєчасне подання довідки про результати перевірки текстових документів на плагіат.

8.2. Встановлення факту низького відсотка оригінальності матеріалів може бути підставою для відмови у прийнятті матеріалів до розгляду або повернення матеріалів на доопрацювання.

8.3. Особа, яка виявила академічний плагіат (компіляцію) у вже опублікованих творах повідомляє про це проректора з наукової роботи.

8.4. Плагіат, а також фальсифікація результатів самоперевірки, розглядаються як порушення трудової дисципліни, яке передбачає надання пояснювальної записки про причини плагіату на ім'я ректора. За підсумками розгляду пояснювальної записки на автора може бути накладено дисциплінарне стягнення.

8.5. Науковий керівник несе відповідальність за здійснення самоперевірки науково-дослідної роботи на виявлення академічного плагіату.

9. Прикінцеві положення.

9.1. Всі зміни та доповнення до даного Положення обговорюються на засіданні Науково-технічної ради та затверджуються на засіданні Вченої ради Університету.

9.2. При затвердженні нової редакції Положення попереднє втрачає чинність.

Додаток 1

Довідка про перевірку на плагіат

№ з/п	Найменування	Зміст
1	П.І.Б. особи, яка здійснює перевірку	
2	Посада особи, яка здійснює перевірку	
3	Назва роботи, що перевіряється	
4	Тип роботи, що перевіряється (дисертаційна робота на здобуття наукового ступеня, звіт, наукова стаття, монографія тощо)	
5	Рік написання роботи	
6	За результатом перевірки Коефіцієнти Подібності № 1 та № 2 складають, (%)	№ 1 = №2 =

Роздрукований (або електронний звіт) додається*.

_____ (підпис відповідального за перевірку)

**Примітка. Для робіт обсягом не більше 15 сторінок подається роздрукований звіт, а для робіт, які перевищують за обсягом 15 сторінок – електронний звіт.*

Додаток 2.

Редактору збірника наукових
праць «назва»
професору ПШБ
завідувача кафедри
«найменування кафедри»
ПШБ

Заява

Прошу Вас прийняти до друку у збірнику статтю «назва статті» (ПШБ автора), яка є результатом його наукових досліджень виконаних згідно розділу 4 плану роботи кафедри.

Завідувач кафедри

(підпис)

(П.І.Б.)

« _____ » _____ 20__ р.

Додаток 3.

Проректору з наукової роботи
Голікову В.А.
редактора збірника наукових
праць «назва»
(ПІБ)

Заява

Прошу Вашого дозволу здійснити перевірку на виявлення збігів у статтях збірника наукових праць «назва», зокрема статей, які підготовлені авторами за результатами виконання індивідуальних завдань:

1.
2.
3.

та у порядку особистої ініціативи:

1.
2.

Редактор

(підпис)

(П.І.Б.)

«_____» _____ 20__ р.

Додаток 4.

Проректору з наукової роботи
Голікову В.А.
декана факультету «назва»
(ПІБ)

Заява

Прошу Вашого дозволу здійснити перевірку на виявлення збігів у
дипломних роботах наступних курсантів:

1.
2.
3.

Декан

(підпис)

(П.І.Б.)

«_____» _____ 20__ р.

ЛИСТ ПЕРІОДИЧНИХ ПЕРЕВІРОК

№ з/п	Дата	ПБ і посада особи, яка виконує періодичну перевірку	Змінам належать	Підпис перевіряючого

ЛИСТ ОЗНАЙОМЛЕННЯ ПЕРСОНАЛУ ПІДРОЗДІЛУЗ ДОКУМЕНТОМ

П. І. Б.	Посада	Термін ознайомлення	Підпис	Дата ознайом- лення (за фактом)

ЛИСТ УЗГОДЖЕННЯ

ЧАСТИНА 1. Ідентифікація документа, перелік осіб і підрозділів, що узгоджують.

1.1. Документ, що підлягає узгодженню: Положення про систему запобігання та виявлення академічного плагіату у наукових працях працівників та здобувачів вищої освіти НУ ОМА»

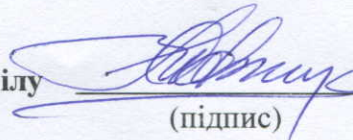
1.2. Підрозділ, відповідальний за розробку: науково-дослідна частина

1.3 Виконавець: Савчук В.Д.

1.4. Термін виконання: до 08.09.2018 р.

1.5. Документ підлягає узгодженню з керівниками і підрозділами, які вказані у стовпчиках 1 і 3 таблиці частини 2.

Керівник структурного підрозділу

(підпис)

Савчук В.Д.

(П.І.Б)

(дата)

ЧАСТИНА 2. УЗГОДЖЕНО :

П.І.Б.	Підлягає узгодженню	Посада	Підпис	Дата	Термін узгодження	Зауваження Так/ Ні
1	2	3	4	5	6	7
Шемякін О.М.	Так/Ні	Перший проректор				Так/Ні
Голіков В.А.	Так/Ні	Проректор з НР				Так/Ні
Захарченко В.М.	Так/Ні	Проректор з НІПР				Так/Ні
Пархоменко М.М.	Так/Ні	Начальник НВ				Так/Ні

В стовпчиках 2 і 7 викреслити непотрібне.

